

ZOMBOR és VIDÉKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Csíhás Benő-utca 94. szám.
Kiadóhivatal: Kossuth Lajos-utca 152. szám.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelenik minden vasárnap és esztendőnkön.

Malom-ipar Zomborban.

Városunk a számos iparágak közül egyedül malomiparral dicsekedhetik s ebben oly tökélyt ért el, a minővel házánkban kevés provinciális város bír. Három gőzmalom a modern technika berendezésével őrli aczélos búzákat, melyek ebbeli szükségleteiket helyben és környékünkön szevik be, mi az itteni termelőkre nevezetesen: a föld-birtokos és földműves osztályra nem csak kényelmes, hanem anyagi haszonnal is jár, hogy termelvényeiket helyben értékesíthetik, mert régebb időben vasuti közlekedés nem létezésében apáink a búzát vízen vagy tengelyen Budapestre, nagyrészen pedig a Szávára Szíszekre továbbították s az akkoriban felmerült szállítási költségek hozzáadásával azonban a buza értéke ezenfelül alig emelkedett, ugy hogy a termelők gyakran a nagy kínálatra gyengébb kereslet miatt és gabnatarházak hiányában termelvényeiket potom áron adták el.

Most e tekintetben sokkal kedvezőbbek a viszonyok a termelőkre nézve értékesítés dolgában. Három gőzmalom u. m. az export-gőzmalom naponként állag teljes üzem mellett 500 mm.; a korona gőzmalom naponként 250 mm.; a Weisz-féle gőzmalom pedig 80—100 mm. őröl, a mi egy évben összesen 286,700—309, 250 mm. buza mennyiséget tészén. Ha a búzát állagos áron per 15 koronával számítjuk métermázsánként, akkor gőzmalmaink a nyerstéményekért évenként átlag 4,300,500—4,638,750 koronát kiadványoznak helybeli agráriusaink javára.

Már most miként recompentálják termelőink legnagyobb része gőzmalmaink irányában eme kedvező helyzetet? Azzal, hogy Zombor városának legnagyobb része, ugyanis a háziasszonyok, valamint a pórnép legalább is 90% helybeli gőzmalmi lisztet nem vásárol, hanem vesz vizimalom-lisztet, mivel állítólag ez métermázsánként 120 fillérrrel olcsóbb! Szaktekintélyek bizonyították chemikailag és physikailag, hogy a gőzmalmaink őrleményei 20%, néha még ennél is nagyobb értékkel bírnak a vizimalmi lisztnél, mert a gőzmalmaink modern technikai szerkezetük és berendezésükénél fogva a búzát csakis teljes száraz állapotban őrölhetik, míg vizimalmoknál éppen megfordítva áll a dolog. Tehát azok, kik azt

hiszik, hogy a vizimalom lisztet 1-20 fillérrrel olcsóbban vásárolják, azon ugyancsak alaposan csatlódnak.

Tegyük fel, hogy a mai magasabb buzáérték mellett a zsömlelisztnek ára métermázsánként 26 korona, a vizimalomliszt pedig 1-20 koronával olcsóbb, vagyis 24 korona 80 fillérbe kerül, akkor a gőzmalmi liszt mint mennyiség, mint minőségére nézve 20% többlet, a vizimalom liszt pedig tulajdonképpen ennyivel kevesebbet ér, t. i. a 24 korona 80 fillérral vásárolt vizimalom liszt csak 19 korona 84 fillért ér s így eme lisztet értéken túl 3,76 koronával drágábban fizellük meg a gőzmalmi lisztnél. Mindazok, kik ez iránt érdeklődnek, különösen háziasszonyaink, — kiknek szíves figyelmüket hívom fel, — egyszerűen meggyőződhetnek ezen állítás valódiságáról, ha próbasütést eszközölnek mindkét liszt-fajtából. Egy és ugyanazon hasonló minőségű és mennyiségű liszt-fajtából készült sütésből a gőzmalmi mennyiségre mint minőségre nézve jóval nagyobb és jobb lesz.

Ma, a midőn mindenütt már a vizimalom mindinkább a productió térről kiszoríthatnak és a gőzmalmaink tért hódítanak és uralnak, nálunk a lakosság legnagyobb része még mindig a rosszabb minőségű vizimalmi őrleményekhez ragaszkodik. E visszárs állapotot mindenesetre a város intézői segíthetnének, ha a közgazdasági fontossággal bíró malomiparunkat szem előtt tartván, hogy miképpen gondolkoznak az ipar fellendülése ügyében más egyebütt, eclairans példa gyanánt többek között felemlitem, hogy koronatarományunk székvárosa Zágráb, hogy ebbeli helyi vállalatát prosperáltassa, felvirágoztassa, mindennemű őrleményekre, melyek vasuton, tengelyen vagy a Száván oda érkeznek városi közgyűlési határozattal minden métermázsza után egy korona kövezeti vámost szed be s ezzel nagy részben sikerül az idegen vagy környékbeli őrleményeket a helyi piacról kiszorítani s vele ama célt éri el, hogy helyi malomiparát életképessé teszi, részben pedig a városnak bizonyos jövedelmet is biztosít.

Nálunk azonban senki sem gondol arra, hogy az apatini lisztet nyómos okokból kikellene szorítani helybeli piacunkról, kevesen gondolnak arra, hogy helybeli három gőzmalomunk minő közgazdasági és pénzügyi fontossággal

bír, hogy azokat támogatni, istápolni nem csak érdemes, de kötelességünk is, mert azoknak létezése és prosperálása nem csak a városnak, hanem kivétel nélkül a nagyközönségnek is érdekében áll. Azt hiszem a mi helybeli kereskedőink és iparosaink lisztában vannak azzal, hogy az apatini lisztárúsítók, kik őrleményeiket nálunk nyílt piacon értékesítik, pénzüket itt el nem költik, itt bevásárlásokat nem tesznek, mert tudvalévő dolog, hogy viziközlekedésük olcsósága és jóval csekélyebb önköltségükénél fogva mindennemű árut náluk helyben jutányosabban vásárolnak.

Malomiparunk további fellendülésére mindenesetre jó hatással volna az apatini lisztnek kiszorítása piacunkról, ha tekintetbe vesszük ama körülményt, hogy Zombor városának lakosságát 30,000 lélekkel véve, s minden lakost csak egy fél kgr. liszt-fogyasztásra számítva, naponként 15,000 kgr., mi egy évben 54,750 métermázsza liszt elfogyasztását foglalja magában s ha eme lisztmennyiséghez a nyert minimális 20% korpa mennyiséget hozzászámoljuk, ugy az 65,700 métermázsza megörölt búzának felel meg. Ezen buza mennyiségnek helybeni bevásárlása és feldolgozása nemcsak gőzmalmaink prosperitását volna hivatva elősegíteni, hanem az a helyi piacnak többek között pénzügyileg is hasznára válnék.

A törvényhatóságigijoggal felruházott városok az 1870. évi XLII. t. cz. értelmében területén ily illetekeket ki-velhetnek és beszédhetnek, tehát az idegen liszt bevitelére nézve kövezelvám vagy más czimen illeték kirovása és beszédése akadályokba nem ütköznek.

Évente átlagosan számítva 4—5 ezer forint kövezelvám befolya, mint tiszta haszon a városnak. Általános a panasz, hogy a városnak nincsenek jövedelem forrásai. A tisztviselők fizetését rendezni nem lehet, — nincs miből. Az ebadót most hajják nyakra főre, de ami abból befoly édes-keves. Vessünk ki kövezelvámot az idegen lisztre, ezzel a helyi lisztkereskedelmet emeljük, mert megvédjük az idegen liszt konkurencziájától, másrészt a városnak szép jövedelmi forrást nyitunk.

Egyébként a lisztnek nyílt piacon való árulása nemcsak egészségi szempontból volna eltiltandó, hanem eltiltandó volna azért is, mivelhogy a liszt

nagy adhaesiótpadási képességgel bír és nedves időjárásban a légürben lévő vízpárak az egyes lisztzemcsék felületére tapadnak s így eme árucikkkel bizonyos időben súlyosabbak teszik, mi ismét csakis a vevőközönség rovására történik, miért is ily czikk árusítása csakis zárt helyiségben volna megengedendő.

Sz. P.

Hírek.

* **Személyi hír.** Latinovits Pál főispán — mint jeleztük, — pénteken reggel székhelyére Zomborba érkezett.

* **Latinovits Pál a király előtt.** Bács-Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város főispánja Latinovits Pál f. hó 13-án kihallgatáson volt ő felsége a királynál. A főispán megköszönte kinevezését. Eddigi főispánjaink, ha a király előtt voltak, furcsa megszólításokban részesültek. Közszájon forgott, hogy boldogult Sándor Béla főispántól azt kérdezte a király: »milyen volt Bácskában a kukorica termése?« — Báró Vojnitsól Zentán meg azt kérdezte volna ő felsége: »régimód szerint aszentálnak-e még Bácskában?« Nem így kurtán folyt le Latinovits Pál audienciája, mert ő felsége, ki a főispánokat igen kegyesen fogadta, — valószínűleg jobban volt informálva, — mert tőle Bácska és Zombor város gazdasági, nemzetiségi, lakossági s katonasági viszonyokról behatóan tudakozódott s senki főispánunknál jobban, alaposabban s szakavatottabban nem adhatott volna ő felségének felvilágosításokat. A királyi audiencián jelen levők ámulva látták, hogy Bácska főispánja úgy szokatlan sokáig időzött ő felségénél, mi a királyi kegynek kiváló és ritka kitüntetésé.

* **Főigazgatói látogatás.** Dr. Platz Bonifác, szegedi tankertületi kir. főigazgató, ma vasárnap délután a vonattal városunkba érkezik a zombori áll. főgymnasium megvizsgálására. A kir. főigazgató 3—4 napig fog városunkban időzni.

* **Művészeink Budapestén.** Maximovits Antónia és Konyovits Ivánka urnók, kik nemrég itthon Zomborban ragyogtatták zeneművészetüket, e napokban Budapestén fognak egy nagyobb szabású játékonyszóra rendezendő hangversenyen több hírneves zene művészekkel fellépni. A hangversenyt egy főrangú társaság rendezi.

* **A vármegye régi árvaügyeinek végleges rendezése.** Latinovits Pál főispán budapesti tartózkodását nem mulatságnak, hanem a vármegye és városunk ügyes-bajos dolgainak elintézésére szenteli. Utolsó fennléte alkalomával Csernyus Pál vmegyei ügyésszel a belügyminiszteriumban ismételve nagy tanácskozás volt Kaffka és Bosnyák osz. tánytanácsossal. Az árvaügyek végleges elintézésére f. hó 26-án négy árvaszéki ülnök a községekben kiszállva, megfogják kezdeni működésüket. Frank Mihály, Bagó Géza, Krudy Gyula és Zsigmond Dénes ülnökökre jut e nehéz és a vármegyére feleltetendő teendőik elvégzése.

* **Vármegyei közgyűlés.** Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 25-én rendkívüli közgyűlést fog tartani Latinovits Pál főispán elnöklése alatt.

Szabad Lyceum Zomborban.

Ma vasárnap d. u. 4 órakor dr. Kabos Márton előadást tart a Darvinizmusról. A tárgy rendkívül érdekes, mely magában foglalja Darvinnak természetfilozófiai systemáját, mely az újabb kori természetvizsgálók többségének nézete szerint az életnek a legfőkétebb megoldását és magyarázatát nyújtja. A darvinizmusnak három alaptételét: az átvaltozást, a leszármazást és a létért való küzdelem a túlprodukcióban — fogjuk ma hallani szakavatott magyarázóitól, a mennyiben dr. Kabos mint orvos bizonyára az ő értelmes előadásában szépen fogja fejtegetni a nagy és zsenialis természetudósának Charles R. Darvinnak álláspontját, — anélkül hogy az emberiségnek oly annyira szükséges vallásosságát a keblekben megintatná.

* **Keményítő gyár Zomborban.** A „Honi Ipar“ folyó iratban olvassuk, hogy Zomborban keményítő gyár létesítése van tervbe véve és villalkozó kerestetik a gyár berendezésére és felszerelésére. Tényleg a folyó irat nem mond újat, mert hónapok óta már megbeszélés és tanácskozások tárgyát képezi Zomborban egy keményítő gyár létesítése. Az eszme a kereskedelmi iskola tanárai részéről merült fel s e közben egy kisebb társaság a részletes tervet kidolgozásához is fogott már. Zomborban egy keményítő gyár a legszebb reményekkel s biztosított sikerrel kezdhető meg működését. A keményítő kukoricából készülne. Téliát a hozzávaló nyers anyag bőségesen meg lenne. A melléktermékeket állattáplálásra készülnék felhasználni. Ezen életré való eszme, mely gazdasági, fellendülésünk-re nagy hatással lenne, — ha a megvalósulás stádiumához közeladni fog, alkalomadtán részletesebben még hozzá fogunk szólni.

* **A szinpad tisztessége.** Ilyen cím alatt közli az „Aradi Közlöny“, lapunknak múlt vasárnapon „színművészeinkről írt vezércikküket szövegint. Végül rámutatva a mi czikkünkre, felhívást intéz a vidéki színhelyi bizottságokhoz, a melyben a szinpadra kerülő léhaságok és trágárságok ellen irtó háborúra hívja fel azokat. A legnagyobb díszrettel emlékszik meg Zombor városáról, a melynek sajtója az első közt szerepel a szinpad monstrumainak ledorongolásában. Hízelgő reánk, hogy oly intelligens város mint Arad a szinpad tisztességéről Zomborból meríti inspirációját.

* **Jégyár Zomborban.** Múlt számunkban hozott felhívásunkra, hogy Zomborban egy jégyár felállítására nemcsak nagy szükségét pótolna, de szép jövedelmet is hozna, — megtette hatását. Amint értesülünk, az Export-gőzmalom vezető férfiai felkarolták ez eszmét s tanácskozásuk eredménye az volt, hogy az Export-gőzmalom mellé egy jégyárat óhajtának létesíteni. Erre vonatkozó előtanulmányok megtételére nézve már a vezérigazgató Auspitz Zsigmond lépéseket tett. Ohajtjuk, hogy ez életre való, közszükséglet potló, egészségügyünkre rendkívül áldásos jégyár mihamarabb létesüljön.

* **A rendőrfőkapitány figyelmébe.** Az újabb bűnvádi eljárás szerint az előnyomozatot a rendőrség végzi. Eddig az volt a panasz, hogy a tettesek, ha nem vallottak, úgy „szelid bánásmódban“ részesültek. Mi újabb módszert alkalmazásul ajánljuk a rendőrségnek, mely bizony czélhoz vezet. A dolog egyszerű. Ha a tettes nem vall, iltse be kocsiba és hajtasson a kalap-utczán végig. Ha a közepére ér s a kocsit az infamis rossz, elromlott követéssel széjjel nem török, a lovak a rud útseitől össze nem roskadnak, úgy biztosítjuk, hogy még azt is ki-vallja, hogy ő tudja merre van Kecskeméthy s szívesen elengedi az ígért 20

ezer koronát is, csak ne kényszerítsék a kalap-utczán végig kocsizni.

* **A zombori adóhivatal betéréséhez.** A súlyos gyanu okok alapján letartóztatott éjjeli őrt Hogni Károlyt a vizsgáló bíró, kihallgatása után, nyomban szabad lábra helyezte. Az éjjeli őrt így adja elő az esetet. A kapu folyosó és hivatal szobák kulcsai nála voltak. Mint mindig úgy ez uttal is f. hó 7-én a nagykaput kinyitotta s maga után bezarta, — felment a folyosóra, hol neki kötelessége reggelig ott maradni. Korom sötét volt a folyosón, hol 3 ismeretlen alak letépette s szerbil figyelmeztették, ha mocezanai mer, vagy kiált, azonnal agyonszúrják. Kezeit összekötötték. A kulcsokat elszedték tőle, kettő bement a hivatalba egy meg mellette állt s őrzte, egyre azt kérdezte, melyik Cassába van a pénz? mire az őrt nem tudommal felelt. Hallotta, amint benn ropogva, recsegve dolgoznak. 10 óra felé a két betörő kijött, kezeiről a zsineget levették, a belülről hozott akta hevederéssel a lábat összekötötték, míg két karját a téli kabát fölött hátra kötötték, — fejére egy öreg kabátot húztak, földre dobták s ismét figyelmeztették ha kiált, halál fia. Ekkor mindhárom ismét bement s a dolozhoz fogtak. 11 óra felé hallotta hogy valaki ki jött, a folyosón mellette elment, a nagy utca kaput kulcsal kinyitja s maga után beesküja. De benn azért a dolog folytatását hallotta. Ekkor a szolgálva egy negyed órai kinölközéssel téli kabát ujjából karját kihúzta, lábáról a köteléket fel oldotta, cipőjét lehúzta nehogy zajt csináljon, lefutott hátra a kertbe s a kerítésen átugrott, — ott látta Stefkó nevű fiatal ember, ki ép arrafelé haza ment. — Az őrt rohant a város-házára — ott felverte az őrséget, a kikkel visszajött; — a házban lakó Maisont felverve ki a kaput kinyitotta s gyertya világ mellett bemenve s a tärnököt elől-híva, constatálták, hogy nem három, hanem csak egy helyen, a kulcs nyílás fölött, mutató új vagstságban volt az egyik pénzár keresztül fúrva. Múlt számunkban azt írtuk, a tett információk szerint hogy a betörők primitív eszközökkel dolgoztak, — míg most Molitor gépezet lakatos a leg-határozottabban mint szakértő azt állítja, hogy a betörők a legjobb fűrészekkel voltak ellátva, s egy fél órai idő még s a kassába bejutottak volna. Minden valószínűség szerint munkájukban zavarva lettek. Ha így áll a dolog, mint ahogy ezt Hogni Károly egy eddigi tisztességben megőszült, — kifogástalan előéletű és igen becsületes s mint volt hivatalosolga megbízhatónak ismert ember vallja, úgy ő az élete kecskiztatása árán az államnak fél milliót megmentett s igazságos és illő dolog, hogy becsületén ejtett sérelem ez úton jóvá téssék, viszont méltányos lenne, ha az állam anyagi elismerésben részesítené e szegény embert. Amint értesülünk másnap, éjjel a zomborhoz hasonló betörést kíséreltek meg Zentán, honnan a következőket írják: A szombat és vasárnap közötti éjjelen vakmerő betörést követtek el eddigi ismeretlen tettesek a kir. adóhivatalban. A nyomozás pozitív eredményre még nem vezetett ugyan, de már eddig is meglehető állapotani a következőket: a betörést harman követték el, akik este 9 órakor másztak be a Ghiczy-utcai oldalon Pecárszky György nyug. árvaszéki ülnök kertjébe. A kertből az adóhivatal helyiségéül szolgáló Mikosevits féle ház kertenyiló ablakán a vas lemezt kifeszítve, bemásztak az adóhivatal helyiségébe, leszerelték a pénztárszoba vasajtáját, behatoltak a pénztárszobába kimozdították helyéből az 5 évvel ezelőtt történt betörés óta beszerzett hatalmas vasszekrényt és annak hátulsó oldalát felül megfúrták. A külső lemezt nagyobb területen, a felsőt azonban már csak alig egy régi négy krajczárosnyira fúr-

hatták meg; mert a ház udvari épületén lakó Katona kir. adótitst véletlenül éjjeli egy óraker lakására térvén, lármát csapott és a betörőket elriasztotta. A betörők nem vihettek el egyebet mint Sternberg Ernő adótitst értékes tájékpipáját, Szabó adótitst forgópisztolyát. Ugy látszik egy nemzetközi szervezett Cassa betörő banda működött közre. A zentai adóhivatal iurkas pénztárát most két pénzügyőr virasztja éjjelint, — míg a zomborit két városi rendőr fegyverben strázsálja. Különben itt megjegyezzük, hogy a városi Cassát is furesán érzik éjjel. Egy momák alszik a szobában egy - pipaszárral! Csodák csodája, hogy Papakosták még itt nem próbáltak szerencsét!

* A Bácskai kör bankettje Budapesten. A jótékonyág gyakorlása és a bácskaiak társas élet fejlesztésére alakult Bácskai kör, derék titkáranak Piukovits Elemérnek buzgólkodására a kör érdeműs elnökének Latinovits Pál főispánnak tiszteletére f. hó 21-én nagyszabású bankettet rendez az István főherczeg szállóiban.

* Megye bizottsági tag választás Jankovácson. Bácsvármegye bíráló választmánya Sztűcs Lajos és Nagy Mihály megválasztását több fontos okok miatt megsemmisítette s új választást rendelt. A választás még e hóban lesz megejtve.

* Gazdasági ismétlő iskola. Kis-Hegyesi gazdasági ism. isk. megnyitása folyó hó 9-én délután ment végbe nagyszámú közönség jelenlétében. Kis Károly földbirtokos az iskola elnöke lelkes szavakban ismertette ezen intézményt, beszédében kiterjeszkedett az iskolában előadandó minden egyes gazdasági tárgyra, minden tárgynál felhozva azok nagy horderevű bíróitosságát. Ezután Alesy Pál gazd. szak. tan. előadta a gazdaságban követendő üzempertvet, részletezve annak minden egyes ágát. A tervezet szerint az iskolának szép jövedelmet jövel. Végül az elnök kijelenti, hogy a közég boldogulását a közég gazdaságok felvirágozását látván ebben a biztos siker reményében az iskolát ünneppélyesen megnyitottnak kijelentette s buzditó szavakban kérte fel a közönséget hogy ifjaitka ezen annyira nagyfotosságú iskolába minél tömegesebben beírassák és annak pontos látogatására serkentsék.

* A szerb egyházi kongresszus. Az újvidéki Branik szerint Brankovics szerb patriarcha a szerb főpapi zsinatnak s a szerb egyházi kongresszusnak összehívására íránt megteit előterjesztését. A zsinodus össze ülést május hó 4-ikére, a kongresszusot pedig június hó 8-ik napjára kérte. A kormány a kongresszusnak az említett időre való összehívását nem ellenzi; a püspöki zsinatot azonban a kongresszussal egyidejűleg kívánja megtartatni, illetve ugyanazon időre egybebívni.

* A vármegyei pénzkezelés államosításáról. A vermegyei pénztári és számvevősegi tennivalóinak állami tisztviselőik utján történő ellátásáról szóló törvényjavaslatot, a főrendiház f. hó 4-iki ülésén szintén ellogadta, most szentesítés alá terjesztik s így előreláthatóan még a f. évi július hó 1-jével életbe is lép.

* Vasúti szerencsétlenség. A Budapestről Belgrád felé menő 904. sz. gyorsvonat osztrókön Hegyes-Feketehegy állomás előtt beleütközött a tolatást végző 943. sz. gyorsvonatba. Az üsszétlkezés következtében Pozmann József raktáros meghalt és Bodor János, a 904. sz. vonatvezetője alsó lábszártörést szenvedett. Utasok nem sérültek. A gyorsvonatnál a kalauzkocsi, az étköző és egy személykocsi, a tehervonatnál pedig a kalauzkocsi és egy teherkocsi erősen megrongáltatott, és a mozdony szerkocsija és egy teherkocsi kisi-

kamlott. A balesetet az a szabályellenes eljárás idézte elő, hogy az állomáson a fennálló szigorú tilalom dacára az érkező gyorsvonattal szemben tolatást végeztek. A vizsgálatot megindították.

* A halak szaporítása. Darányi földmívelésügyi miniszter leiratot intézett a halászati társulatokhoz, fölhíván figyelmüket, hogy hatáskörükbe vont vizek mellett elterülő holt ágak, erék és ártéri mélyedésekben fíróhelyeket és kíméleti tereket létesítsenek, a cél érdekében — ott, a hol az szükséges — társulatban erre szomszéd halászati társulatokkal. A miniszter kijelenti, hogy a szükséges munkálatoknak tervezését díjtalanul végezteti illetékes szakosztályával és hajlandó a kíméleti terek berendezését aránylagosan fedezni, hogy a gazdálkodásnak ez ága lendületnek induljon.

* Ficzko a sörben. A sörivők panaszaát, hogy a sörmérésekben sörüket a csap alatti dészába csorgott sörrel szaporítják, a miniszteriumban is úgy látszik megelégtették. Szigorú rendelet utasítja a rondóhatóságot, továbbá városi és járásorvosokat, hogy ezt a visszaélést ellenőrizzék s 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtják az egészség elleni kihágás elkövetőit, akár hivatalból, vagy pedig magánpanaszra indítják meg az eljárást. Visszaesés esetén, az italm régi jog megvonása iránt, az illetékes pénzügyigazgatóság megkeresendő.

* Új hitelszövetkezet. Bács-Almáson 70,000 korona alaptőkével, megalakult az ottani ipari hitelszövetkezet a legközelebbi napokban megkezdí áldásos működését.

* A sertésszállítások tilalma. A sertésvésznek osztrak területre történt behurcolása miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitelle Bács-Bodrogh vármegye apatini, bács-almási, bajai, hódásági, németpalánkai, topolyai és zombori járaibaól, továbbá: Baja, Szabadka és Zombor városok területéről tilos.

* Tűz a bálteremben. Kis-Kér községben, az utolsó farsang alkalmából bált rendezett az ottani fiatalság. Éjjelí rendben ment minden. A szünóra alatt azonban néhány fiatal legény nő ruhába öltözött, alárczot vettek magukra, s így vonultak a bálterembe. Az egyik legény Jaksa István cigányönök volt öltözve s nagymeszelőnyelet vitt magával. A mint a bálterembe értek, a többi legények és leányok körülfigyelték az alárczosokat s ide oda rángatták őket. E közben Jaksa a nála volt meszlőnyelével leütötte a menyeczetről leelőgő petroleum lámpát. A szétört lámpából kifrőcsesent égő petroleum meggyújtotta az alárczosok és a körülöttük lévő leányok ruháit. A könnyű báli ruhákban a tűz gyorsan terjedt s rémülve futottak széjjel a fiatalok, mindenki a saját égő ruháját akarta letépni. A nagy zajra és sikoltozásra azután elfutottak az ivóban mulató öregebb vendégek, ezek azután lezaggatták az égő ruhákat s nagynehelen eloltották a tüzet. A szerencsétlenség következtében Jaksa István, Bruder Tamás, Fülöp Róza, Verő Julesa, Kaszás Erzsi, Kaszás Veron, Tóth Erzsi és Bruder Anna igen súlyos égési sebeket szenvedtek.

* A bajai petició. Baján a kormánypart engesztelhetetlen vezetői mégis csak kivitték, hogy új peticiózt adnak be dr. Reich Aladár ellen, ki függetlenségi programmal kibuktatta Plósz Sándor igazságsügyi minisztert. Az első peticiózt a tárgyalás előtt visszavonták, mert nem biztak benne. Most, a 15 napi határidő letelte előtt, új peticiózt adtak be, melyből több sikert remélnek. A békeháborító makacság nagy elkeseredést kelt Baján még a szabadelvű pártban is Számos tekintélyes polgár kilépett a szabadelvű pártból. Az egész akció most már nem pártkérdés

Baján, hanem személyi kérdéssé fajult le. Arról sincs szó már többé Baján, hogy a választás megsemmisítésével Plósz Sándor miniszternek akarnának elégtételt szerezni, hanem egy bajai neves ügyvéd s hírlap szerkesztő óhajtanak Reich ellen felléptetni képviselőnek, s annak érdekében történik ez áldatlan pártoskodás a város legnagyobb kárára.

* Bóti mulatság. Szóbeszéd tárgyát képezi, hogy a zombori jótékony magyar nőgyelet ifjú hölgyei és nagyobb szabású műkedvelői előadást készülőnek rendezni. Ha a terv kiviteles sikerül, úgy a befolyt jövedelmet, a zombori új templomban felállítandó mellékkoltár költségeinek fedezésére óhajtják fordítani.

* Bácskai nazarénusok a börtönben. Bácskában a nazarénusok, kivált a magyar lakta vidékén rendkívül elszaporodtak. Már a szerbek vidéken is kezdenek eredményvel apostoloskodni, kik írtóznak a fegyverviseleseiől. A szegedi II. honvédkerületi parancsnokság és az országs kerületi börtön igazgatósága több nazarénus ember sorsa fölött dönlött most, akik vallási rajongásukban nem akartak fegyvert fogni, amikor katonasorba kerültek. A rabállomány a napokban ismét egy egész sereg nazarénussal fog szaporodni. Ezeknek a beutalása, mint szegedi tudósítónk jelenti, tegnap érkezett le a kerületi börtön igazgatóságához. Hét nazarénus kerül be legközelebb a csillagbörtönbe. Ezek: Major Sándor két évre, Herczeg István két évre, Sztűcs István két évre, Jambriska Pál két és fél évre, ugyanennyi börtönbüntéssel kaptak: Kuruc József, Jovin Szilárd és Becsejáczené. Ez a nazarénus gárda a legutóbbi sorozásnál került katonasorba és egyértelműleg tagadták meg az engedelmességet, amikor fegyvert kellett fogniok. Erdekese, hogy a felsoroltak között Kuruc József és Becsejáczené mind először vállalták magukra ezt a mártíromságot. Csak novemberben szabadultak a csillagbörtönből, ahol fejenként kétésztendei rabságot töltöttek már ki. Most ismét visszakérülnek, de már egy félévvel hosszabb rabságra. A nazarénusok Kuláról, Zentáról, Csurgóól. O-Moroviczáról és Petrovácziól kerültek ki. Ezekkel szemben, akik javítalathalóknak mutatkoznak, érdekes alakja a börtönnek Jakus Pál. O is másodízben mártíroszkodik. Már két évi büntelést kitöltött tavaly szeptember 28-án, de mert ismét meglagadta az engedelmességet, újabb három esztendő kapott s ez tőli most a csillagbörtönben. Jakus Pál petrováci földmívelő ember s családja is van. Ugy látszik, az utolsó esztendő nagyon a lelkére nehezedett, mert a mult héten abbahagyta a zsoloszmát és kihallgatást kért a börtönigazgatóságtól. Amikor erre alkalmat kapott, előadta, hogy megmondotta a dolgot, nem ellenkezett tovább s hajlandó fegyvert fogni. Tekintettel arra, hogy a nazarénus rabokkal szemben, ha javulást mutatnak, könnyen kieszközölhető a kegyelem, a börtönigazgatóság átiratban értesítette a honvédkerületi parancsnokságot Jakus Pál jelenlétezéséről és a katonaságot további intézkedésre kérték. Mielőtt a nazarénust kegyelemre felterjesztették volna, előbb próbák alá akarták venni, hogy kitűnjék: állandó-e Jakus Pál megjavulás, vagy csak szinlel, hogy kiszabadul hasson? A honvédpáncsnokság úgy intézkedett, hogy a hűbányó nazarénus katonát most nap-nap után katonai őrség a kasznyába viszi, ahol fegyvergyakorlatot végezhetnek vele. Jakus Pál megfogta a fegyvert, sőt már célba is lövette vele. Erdekese részleteket mondának el erről. Beszéli, hogy a nazarénus katona könybelabadt szemekkel végzte a gyakorlatot, de azért megfogta a fegyvert, mert a családja iránt érzelt szeretete nagyobb volt fanatizmusánál s már fel is terjesztik kegyelemre.

* Virág este Zentán. Húshagyó kedden a létesítendő zentai dal- és zeneegyesület alapja javára virágést rendeztek a zentai úri asszonyok. Az estén az asszonyok

és lányok szép számmal jelentek meg, mind egyik virág-jelmébe öltözve. Az Eugen szálló díszterme pazar fényvel volt feldíszítve. A jelmezek izlésesek és díszesek voltak. A mulatság vígan folyt, de mint halljuk, keveset jövedelmezett.

* Felolvasás. Erdújehelyi Menyhért zenta nagyludományú plébánosa, a szent István-társulat tudományos és irodalmi osztályának jövő kedden, február hó 18-án Budapesten tartandó ülésén felolvasni fogja a következő című értekezését: „A kolostorok és káplánok befolyása Magyarországon mezőgazdaságának fejlődésére a mohácsi vész előtt.” Erdújehelyi tanulmányát a sz. István-társulat tudományos osztálya külön füzetben is ki fogja adni.

* A betörésekhez. Az utóbbi időben, Kassa, Szabadka, Zombor, Zenta, és más vidéki városokban előforduló számos betörések és betörési kísérletek előbb-utóbb készletni fogják a közönséget pénzszekrények beszerzésénél nem az olcsóságra, hanem inkább ezek minőségére tekintettel lenni, köteleességüknek tartjuk már a magyar ipar pártolása szempontjából is, Arnheim S. J. f. leve Budapesti hírneves pénzszekrény és tresortgyára. (Gyár: k. Soroksári út 92, mintaraktár: V. Erzsébet tér 17.) olvasóink szives figyelmét felhívni, mert ezen czégn legnagyobbb pénzintézeteink kizárólagos szállítója, mi elég garanzációt nyújt gyártmányai jószágáért.

* Köszvényesek öröme az a kellemes hír, melyet a Zoltán kenőcsről számtalan meggyógyult csusz és köszvényes beteg mond. E párralán kitűnő szer már néhány napj használat után a legmakacsabb csuzos és köszvényes bajokat meggyógyítja, mi számos köszönőlevél és több orvosi nyilatkozat bizonyít. Uvege 2 kor. Zoltán Béla győgtárában Bpsten.

Törvénykezés.

Esküdtszéki főtárgyalás.

— A kir. törvényszék és esküdtek ügyelmébe —

A zombori kir. törvényszék, mint esküdtbírósg előtt f. hó 13-án egy rokonszenves arcú, társadalmi állását felülhaladó intelligenciát tanusító fiatal kereskedő segéd állott. Betegen, viasz sárga arczzal, megnőtt s eléggé nem gondozott szakállal és hajjal, szinte roskadozó léptekkel állott esküdtbírái elé, hogy leszámoljon egy bűnével, melyet testvéreivel szemben követett el.

Olvasóink bizonyára még élénken emlékeznek arra, hogy az 1901. évi december hó 20-án délután a Csihás Benő-utca csendjét egymást gyorsan követő hat revolver lövés zavarta meg, mert hiszen a házból a hol az eset történt úgy tódult ki a füst, miutha bent minden égett volna s az utcára nyíló ablakon javíveszkelés hangja halatszott, s rémült halálra sápadt arczzal két nő ugrott ki az utca közvetére.

Dörner Nándor, ki az eset hőse volt, s aki foglalkozására nézve kereskedő segéd volna, de faczerkódásban körülbelül több időt töltött, mint szorgalmas munkában, már egy év előtt meghasonlott családijával olyannyira, hogy férjétől különválva élő anyja s két nővére őt lakásukból egyszersmindenkora kitiltották, mert nevezett annyiszor s oly mérvű követelésekkel állott elő, hogy azokat beteg anyja s magukat varrásból fenartó nővérei kielégíteni nem tudtak s daczára, hogy egy ízben már 250 frt árán a börtöntől megszabadították, ő ezért a legocsmányabb fenyegetéssel s rút háltalansággal fizetett.

Az eset napján ismét az a furcsa ötlelete támadt, hogy — ha bár foglalkozását már hónapok óta nem talált, s így pénze sem volt — megnősül; léha lelkének úgy látszik elég volt annak tudata, hogy kizsemelvényes 500 frt hozomány voltígérve, természetesen találta tehát, hogy neki

csak a lakodalmi költségeket kell megszerezni, hogy azután miből s honnan élnek, erre már nem tartotta szükségesnek s érdemesnek gondolni, mint teszik ezt manap igen sokan.

„Gondolj merészet és nagyot s tedd rá éledet” — elmegy anyjához, magával viszi unokatestvérét Stebler Károlyt, akit anyja szívének megpuhítására s erszényének meglapítására kért fel, s midőn előző viselkedéséhez, tettheiz méltó kiutasításra talált, eltávozott az anyai háztól, revolvert vásárolt s vissza tért ismét anyja lakására, hogy ott magát agyonlője s mint mondá „ha pénzt nem adott legalább 30—40 frt temetési költséget okozzon neki.”

„E nyilatkozat hű képét adja egy az anyira iránt tartozó tisztelet és szeretetnek a legesekélyebb mérvéből is kivetkőzött, háltalan fiú lelkének.

A véletlen azzal a nővérével hozta össze már a lakás előszobájában, a kire — a tárgyaláson bizonyított adatok szerint — azért haragudott jobban, mint a többire, mert azt hitte, hogy ez befolyásolta az anyját abban, hogy neki pénzt adjon vagy ne adjon s ez a nővére hivatkozott arra, hogy az anyjuk milyen törődött, beteg s hogy nincs náluk, a történet után már keresni valója s ő a helyett, hogy engedékeny szavakkal talán a jó útra való térés ígéréttel s szülői s testvéri szeretet áldásos melegét iparkodott volna minden áron visszanyerni, gyorsan kiragadta töltött revolverét, ebből egymásután két golyót röpített nővére felé, melyek közül a második őt vállán érte, egyet a levegőbe röpített, hárommal pedig ön magát sebezte meg.

A főtárgyalás megnyitásakor már tömve volt a teremnek a hallgató közönség részére fentartott helye; laikusok és jogászok egyaránt élénk érdeklődéssel halgatták a tárgyalást s türelmiük, daczára a teremben uralkodott nagy hőségnék, nem fogyott el az ügy betegeztég, a mi este 10 óraker következett be.

Vádolt hosszabb beszédben iparkodott az esküdteknek bebizonyítani azt, hogy anyja és testvérei vele mily mostohán bántak s annak daczára, hogy ő arra rá nem szolgált, kiutasították abból a házból, ahol — egyedül állván a nagy világban megpihenni remélt — állhatatosan tagadta, hogy testvérét; Zsófiát szándékosan lötte volna meg, cselekményét a véletlenre óhajította volna kenni, a mennyiben azzal védekezett, hogy ő önmagát akarta megölni s mikor e czélból revolverét zsebéből kivette, nővére karját megütötte, s ekkép a pisztolya lökés folytán sült el, alaposan rá czafoltak azonban nővérei, kik — talán nem egészen helyesen, a törvényadta jogokkal nem élve valamost tettek testvérük ügyében, még pedig annyira terhelőt, hogy a közönség nem egyszer volt kénytelen csodálkozásának hangos kifejezést adni.

Vádoltának szinte neveltséges védekezését legjobban megzafolták a kihallgatott fegyver- és orvos szakértők, akik egybehangzólag documentálták a vádnak azt az erősségét, hogy a teljesen új, igen nehezen járó revolver véletlenül, de még erősebb lökéstől sem sültetett el magától, azt tehát a vádoltának szándékosan kellett eldurantania.

Még csak ezután következett a tárgyalásnak legérdekesebb része; nevezetesen a vád és véd beszéd melyekre az esküdtek elé feltett négy kérdésnek mintegy két órai tanácskozás után történt megállapításával csak este 7 óraker került a sor.

Siri csüdben kezdte meg a küzvdülő kir. ügyész vádbeszédét, melyben élénk színekkel festette meg azt a szomorú képet, mit vádoltának anyja és testvérei iránt tanusított háltalan magavislete alkotott meg, s a mit azzal tetőzött meg, hogy

testvérét megakarta ölni. Jogi és ténybeli érvekké mutatta ki, hogy a vádoltának már előbb is tett fenyegetéseivel képest a kétszeri lövéssel szándéka arra irányult, hogy nővérét megölje, ez alapon az esküdteket arra kőte, hogy szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt mondják ki bűnösnek.

Dr. Gertinger Pál védő jobb ügyhöz méltó buzgósággal hatóság s szónoki hűvel előadott védbeszédében azt iparkodott az esküdtek előtt kimutatni, hogy vádoltának a cselekmény elkövetésekor elme tebeltsége meg volt zavarva s e miatt nem bírt akarátának zavarba elhatározási képességével, ha pedig tudatosan cselekedett, azt erős felindulásban tette s szándéka nem ölésre, hanem csak sérelmezésre irányult, tehát védezcének feltételét, vagy az enyhébb beszámítás alá eső erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetnének kísérletében avagy súlyos testi sértés büntetnében való bűnösnek kimondását kérte.

Az esküdtek verdiktje akkép szól, hogy Dörner Nándor súlyos testi sértés büntetnében bűnös s ehhez képest a kir. tvszék őt 1 évi 6 havi börtönrre ítélte, mely szabadságvesztés büntetésből 1 hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

Januárban elmúlt két éve annak, hogy a bűnvádi perrendtartás jogszolgáltatásunkban életbe lépett s a jogász közönség nap nap után kénytelen még pedig néha meghökkenve tapasztalni, hogy mi még mennyire nem értünk meg az esküdtszéki intézmény meghonosítására, az esetek leg-többszében nem azt keresik az esküdtek, hogy a bűncselekmények melyik minősítés felel meg, hanem az eredményekből konkluzióként az állapítható meg, hogy ha már minden áron el kell azt az általuk minden esetben sajnált s szerencsétlennek tartott vádoltat itélni, az a lehető legenyhébb beszámítás alá eső bűncselekmény miatt mondassék ki bűnösnek.

Szeretnők látni, hogy a tárgyaláson résztvevő esküdt urak közül, ha velük történnék meg az az eset, hogy egy haragosuk közvetlen közelről két lövést tenne rájuk, ugy hogy súlyosan meg is sebesítené, volna-e egynek is kedve azt állítani, hogy az a merénylő csak tréfált, vagy csak sérelmezni akarta őt s nem megölni.

Láttuk az esküdteknek nagyra merészeltt szemeit, megnyúlt s megrémült arczatát a tanácselnöknek arra a felolvasására, hogy a szándékos emberölés büntetnének tettesére a magyar törvény milyen szigorú büntetést ró, de viszont nem hallottuk, hogy a tanácselnök kitanusította volna őket arra is, hogy a kísérlet büntetésének mérvét mely alacsonyra szállítható le, mert a törvény pusztá szavai nem világítják meg kellőképp az esküdtek közt levő laicsnak hiányos ismereteit.

Joggal kérdjük tehát, hogy ha már a törvény nem írja elő azt, mikép az esküdtekkel a tanácselnök a kiszabható büntetés mérvét is megismertetni köteles, miért történik ez meg minden esetben s mi szükséges volt arra a jelen esetben is? Az esküdtek elrémítésére jó, de a törvénynek meg nem felel.

Kimutatás.

Az 1902-ik évi január hó 25-én megtartott önkéntes tűzoltói testületi vizálmón befolyt:

I. Természettbeni adományok.
Temesváry Józsefné 1 üveg cogonac 1 cs. thea.
Üzv. Trischler Ferenczné 1 malacz 1 cs. gyertya.
Trischler Gyuláné 2 kiló sajt.

Tunner Nándorné 1 üveg rum és thea.
Tomasányi Aladárné 25 crémipité 5 narancs.
Tomásits Antal 1 pulyka.
Török Józsefné 20 drb. sütemény.
Török Károlyné 1 sonka.
Ugri Mihályné 1 pulyka.
Ulrich Ferenczné 1 cs. gyertya.
ö.zv. Ularick Imréné 1 k. porcukor 1 cs. gyertya.
Valient Józsefné 1 cs. gyertya 1/2 k. porcukor.

Varga István 1 cs. gyertya.
Vértesi Károlyné 2 k. sajt.
Veszeloovszky István 5 czitrom.
Veszeloovszky Péterné 1 pulyka.
Vidákovits Remia 1 cs. gyertya.
Vidákovits Ferenc 1 cs. gyertya.
Viola Béláné 5 czitrom.
Vojnits Istvánné 1 kiló szalonzukorka.
Vörös Lajos 3 kiló borjusült.
Vujevich Lajosné 1 sonka 1 kiló kávé.
Weidinger S. és Zs. 2 üveg cognac, 1 cs. gyertya.

Dr. Wolheimerné 25 Mignon süt. 1 kiló kockacukor.
ö.zv. Wuits Arszóné 1 pulyka, 1 kiló cukor.
Wuits Péterné 1 sonka.
Wukicsevit Boskóné 1 pulyka.
Wukicsevit Katinka 1 pulyka 20 drb. Mignon.

Wundszám Ida 200 drb. cigaretta.
Würez Adám 1 torta.
ö.zv. Zákó Péterné 1 kiló szalonzukorka.
ö.zv. Zotomáyniné 1 kiló cukor.
Zsulyevits Ernőné 1/2 kiló sajt.

II. Kézpénz adományok.

Ambrozovits Emília 6 korona
dr. Aszt Vincze 10 korona
Balogh Ernőné 20 korona
ö.zv. Barthal Józsefné 2 korona
Bencsik János 40 fillér
Berger Simon 1 korona
Bertolino Sándorné 5 korona
ö.zv. Bieliczkine 2 korona
ö.zv. Bikár Mária 1 korona
Bikár Milutiné 5 korona
Bittermann Nándorné 6 korona
Bittermann Sándorné 6 korona
Brand Pálné 1 korona
Broganyi Gyuláné 4 korona
Buday Gergely 4 korona
ö.zv. Buday Józsefné 2 korona
Buday Pálné 6 korona
Dr. Buják Pálné 5 korona
Csávosi Sándorné 4 korona
ö.zv. Csernyus Istvánné 3 korona
ö.zv. Csibás Benőné 5 korona
Czeisel Gáborné 1 korona
Dr. Czvetkovits Péterné 10 korona
Dalmay Béláné 6 korona
Dr. Danninger Adámné 8 korona
Dedits Nikola 1 korona
Diener Jánosné 8 korona
(Vége köv.)

Kiadó-laptulajdonos: Oblát Károly.

Nyilttér*)

Foulardselem 60 krajczár

3 frt 65 krig méterenkint blousokés ouhk zrógás ra, úgymint „Henneberg-selyem” fekete, fehéré, szines 60 krajczártól 14 frt 65 krig méterenkint Mindenkiné portó- és vámtmentesen házhoz szállitva. Minták postafordulattal. Kettős levélporto a Schweizba.

HENNEBERG G. selyem-gyáros
(cs. és k. udvari szállító) ZÜRICH

*) Ezen rovatert nem felet a szerk.

Süket Ön?!

Minden nemű süketség és nagyothalást új találmányunkkal gyógyíthatók; csak sükedtenszüleltek gyógyíthatatlanok. Fűl z u g á s azonnal megszűnik. Irjatok le cseletek. Díjmentes vizsgálat és felvilágosítás. Minden ki kevés költséggel otthon kezelheti magát. Internationale Ohrenheilstalt 956, La Salle Ave., Chicago, Ill.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arczból szépi-tése és finomítása. egelegánsabb toillete-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toillete-szappan és illatszergyár,
BÉCS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő-czégnél.

F E R E N C

(pálinka sósborszesz)

Vértes gyógyszerész-féle

használatban a leghasznosabb. Feletlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenekelt legobb alkalmas, külön en is a most annyira kedvelt gyű ömészerre (massage). Kiténő sikerrel hasznaitatik köszvény, e-üz, meghűt s ellen, benu-lascl, fűzsmoknál, gyuladák és kelésnél, továbbá a fehéi erősítésére, valamint a száj tisztítására, belsőleg gyomorgerés, rosszulle, fűjájás sib. ellen. Katonákér nat, vadászoknak, turistáknak, lehelhordóknak s átárlan sokat gyalogolóknak nélkülözhetetlen. Valodi csak a melekelt névjegygyel. — Egy üveg 30 fill. 1 és 2 kor. Kapható gyógyszerüzárakban, dr. guriáknban, fűszerkereskedésében. Zomborban: Döfler Antal, Hay Ignáz, J. Heinholzer Robert, Lugumerszky Plató, Markovits György, N. kolits István, Sredoje Gargurov és Weidinger A. & S. egyáltalán ott, hol plákarok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen:

Vértes L. Sas-gyógysz. Lugoson.

Oh, haj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellspasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és korona.
Próbadoboz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

**„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest. VI., Váci-körut 17.

Egger mellp a sztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zomborban: Mihájlovis, István Schwarz Emil, Tárcazy István, Temesváry J. gyszertárakban.

A legjobb és legerészségesebb

ü d i t ő - i t a l,

amely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, csokolacsal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű vegyületeket ad:

MATTONI-FELD

GISSHÜBLER

legújabb készítmény

SZANYÓ-KUTY

ültsé a szanyót, hűt és felfrissít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikasztó hatású ellen.

A Richter-féle

Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csaznál és megbűcsöknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegokat dobozokban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czégyezéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtoobb gyógyszerüzárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa.
csasz. és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

Etrendi szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágy — hiány s rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehének fejlődőképességének fokozására, csontvároskodik. — 1 doboz ára 1 korona 40 fillér, 1/2 doboz 70 fillér. Csak a fenti védjegyvel valódi. Kapható minden gyógyszerárban és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: **Kwizda Ferencz János**, cs. és kir. osztr.-magyar, román királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

„Angol királyné szálloda“
BUDAPEST.

Deák Ferencz-utca 1. szám.
(Tulajdonos: Palkovits Ede.)
Elsőrangú szálloda. — Legelegánsal b. legmodernebb komforttal berendezve. — Lift. — Villamos világítás. — Fürdők a szállodában. — Ékező-termek. — Kávéház. — Legolcsóbb árak.

Bérházakra
vidéki városokban

hol megyei székhely, törvénytörvény van, előnyös törlesztésre kölcsönök 30—50 év közti időtátra nyújthatnak. **Háztulajdonosok** közüljek melébb címöket, ház értékét, bérjövödelmet, betáblázott terhet e címre: „**Vidéki bérházak rendezése**“ (hirdetési nyugtára) **Postrestant Budapest, 55. számú pósthivatal.**

Ház-eladás.

Zomborban (Banát) Árokutca 114-ik számú ház, mely majd nem új, (4 éve épült); áll pedig: 3 szoba, 2 konyha, 1 éléskamara, külön mosókonyha, fűskamra és egy külön kis műhelyből. A telek 487 □-öl terület; olcsó áron, **szabad kézből eladó.**

Rác György

Jolánböldi szőlő-oltványtelepe és kertészetében, Kula, Bácsmegeye, julányos áron kapható **szokványminőségű**, fajtiszta, Rupestris Monticola és Riparia Portalis anyany gyökeres fás oltvány, sima zöldoltvány, Othello öntermő, amerikai vad szőlővessző és európai szőlővessző Gyümölcsfák, alma, és körte-vadoncok, ütszéli fák és

Maclura aurentiaca

a legjobb és legellentőbb élő kerítés. végre **Gleditsia élősvény.** Ingegyzékét kívánáltra küld az **INTEZŐSEG.**

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vezérgyőnkőség: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Bécs.

KI AKAR egyéves önkéntes LENNI?

Mindazon ifjak, a kik a kellő iskolákat nem végeztek előkészültségre és foglalkozásukra való tekintet nélkül megsz. rezhetik az **egyéves önkéntesi jogot**

Aki a sor alatt állott, elkésett.
Születési év közlendő
Prospektust ingyen és bementve küld:
LICHTBLAU ALBERT
a k. tonai elék szőlő tartó, gazgatój, Debreczenben
Tanbizottság: eddel DRAUGENTZ JANOS m. kir. honvédezéses ny. és MAYER ADOLF cs. és kir. örmagy ny.
Felfigyelő: a nm. vallás- és közokt. ügyi m. kir. minisztérium megbízásából a tank. kir. főigazgató.

Ritka alkalom.

300 tárgy 1 Ft 80 kré t.

1 remekül aranyozott óra elegáns láncszal. pontos járással, 2 évi jólállással, 1 remek nyakék keleti gyönggyekkel modern karkötő, hajkötő-ékszer, patent záradékkal, 1 elegáns nikkél zsebkes 2 ággal, 1 pénzszersény, 1 szép írő-készülék, 1 elegáns bross (újdonság: 1 pár szép függő gyémánt utánzat) 1 elegáns nyakkendő tü, 1 elegáns kézelő és mellgomb készlet, elegáns zsebtűkőr etuivel, 1 jó illatú szappan, elegáns nyakkendőtartó 35 angol tárgy — levelezéshez alkalmas 200 különféle házi czikk: — Összesen 300 tárgy az órával, — mely maga megéri a pénz, postautánvét útján 3 márkáért kapható — egy rövid ideig

BRAVMANN M.B. kiviteli áruháza
Krakkó.
A meg nem felelő visszavéteik.

Hirdetések

felvételnek
legolcsóbb árak mellett lapunk
kiadó
hivatalában.

Világkiállítás Páris 1909. Grand Prix.
Világhíru orosz karaván-lek
KHO POPOFF MOSZKVA
es. k. udvari szállító.
Legfőnömbé fajta. Legfőnömbé fajta.
Hoda: Bécs VII, 2, Breitegasse 1.
Kiesben minden ezen szakba való ártetekben eredeti csomagolb. n kapható

NAGY NEP. JÁNOS

szobrász, aranyozó és oltárelpítő.

Első dlmagyarországi oltárelpítészeti, szobrászati és aranyozó műintézet.

Ő Nagyméltósága a kalocsai ések, fém-gasságu dr. Samassa József egri ések, valamint dr. Schlauch Lőrincz nagyváradi bíboros püspök úr ó Eminentissáma és eszerneki és tarkói Deseuffy Sándor csanád püspök úr ó Kegyelmsége által többzöri megrendelésekkel kitüntette: így a legközelebbi időkbén nagyméltósága csanád püspök urunk a lelet új templom berendezésével megbízott és nagyméltósága Császká György kalocsai ések ur ó cseggödi és zenta-tornyosi új templonok berendezésével kitüntette. Munkáimnak szakismerettel való kivitelét Zenta, Csorvás, Sallás, Jászladány, Szolnok, Kun-Felgyház, Kalocsa, Torontál-Amás, Bekó-Szent-András, Kun-Szent-Márton, Nagy-Kikinda, M-Pécska, Csanád-Palota, Vámsgyörök és több helyekről nyert bizonyítványaim igazolják.

Készíték

új oltárokat, szó-zékeket, szent sirokat keresztút-lépeket domborműben.

Költségvetéseket és tervajzokat bementre küldöm odautasára esztén saját költségemen utazom bárhol

Jesus és Maria Szire szobrai és püszai sz. Anál szobrai különféle nagyságban fából faragva, polichromirova: —

centiméter	100	110	120	130	140	150
korona	96.—	120.—	140.—	160.—	171.—	194.—

főszertvény rendkívül erős anyagból: —

centiméter	100	120	140	150
korona	72.—	110.—	126.—	140.—

Lek ismeretes jó kiszolgálásról az intézet jó birnöve szavatol

Nagy Nep. János.
Temesvár, Józsefváros, Darázs-utca.

Remekírók Képes Könyvtára

KIADJA A LAMPEL R. FÉLE (WODIANER F. és FIAI) cs. és kir. udvari könyvkereskedés BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21.

Az első gyűjtemény a magyar könyvpiacra, a mely egyöntetű díszes könyvtári kiadásban felel meg a magyar remekírók, valamint a világ-irodalom klasszikusainak színét javát.

Minden kötetet a szerző arcképe és kiváló magyar és külföldi művészek illusztrációi díszítenek. A remekművek teljes megértését életrajzi bevezetések, jegyzetek és magyarázatok segítik elő.

A BEVEZETÉSEK SZERZŐI:

Ábrányi Emil	Junius (Z. Kiss B.)
Alexander B	Kossuth Ferenc
Ambrus Zoltán	Négyesy László
Angyal Dávid	Palágyi Menyhért
Bánóczi József	Radó Antal
Balassa József	Rákosi Jenő
B. öhy Zsolt	Riedl Frigyes
Dóczi Lajos	Szász Károly
Endrődi Sándor	Váczy János
Ferenczi Zoltán	Várdai Antal
Haraszti Gyula	
Hegedűs István	
Hegesi Sándor	

közé még sok díszes
név fog csatlakozni.

A magyar és a világirodalom kincsesháza.

SZERKESZTI:

RADÓ ANTAL

Az egyes kötetek mind egyforma alakban, szép és tiszta nyomással egyöntetű, tiszteres színnyomatu díszes be-kötési táblában jelennek meg, rajta az illető író arany-domborművű arcz-képével.

A könyvszerzőnek, a legékeesebb szalonban és az egyszerű polgári otthonban egyaránt, e gyűjtemény nemcsak tartalmánál, hanem külsőjénél fogva is feltűnő ékessége lesz.

A magyar remekírókat illusztrálják:

Bihari Sándor	Neogrady Antal
Garay Ákos	Réthy Lajos
Gergej Imre	Telogy László
Hegedűs László	Tull Ödön
Zichy Mihály és mások.	

A külföldi remekírókat kiváló külföldi illusztrátorok képei ékesítik.

A gyűjtemény 50 kötet.

Megjelent már a következő hét kötet:

- I—II. **Petőfi összes költeményei.** Bevezette Ferenczi Zoltán.
III—IV. **Kisfaludy Sándor összes költeményei.** Bevezette Junius.
V. **Shakspeare remekei I.** Bevezette Alexander Bernát.
VI. **Molière remekei I.** Bevezette Haraszti Gyula.
VII. **Tóth Kálmán válog. költeményei.** Bevezette Endrődi S.

RÖVID IDŐKÖZÖKBEN KÖVETKEZNEK:

(A kiadóköz fentartja az esetleges változtatás jogát.)

VIII. **Ferenczy Dániel:** Munkái.
IX. **Schiller Frigyes:** Kötleményei. Ford. Dóczi Lajos.
X. **Madách Imre:** Az ember tragédiája és egyéb munkái.
XI. **Kossuth Lajos:** Válogatott Munkái. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferencz.
XII. **Homéros:** Iliász. Ford. Kemenez (Kempf) József.
XIII. **Tóth Ede:** Válogatott Munkái.
XIV. **Shakspeare:** Remekel. II.
XV—XVI. **Kisfaludy Károly:** Válogatott Munkái.
XVII. **Keveczy Gyula:** Munkái.
XVIII. **Teine:** A Dalok Könyve. Ford. Endrődi Sándor.
— **Tegnér:** A Fritzhof-monda.
XIX—XX. **Sáccshy István:** Hítl. Világ.

XXI. **Kacsiny Ferenc:** Válogatott Munkái.
XXII. **Göethe:** Válogatott Kötleményei. Ford. Dóczi Lajos.
XXIII. **Költsey Ferenc:** Válogatott Munkái.
XXIV. **Molière:** Remekel. II.
XXV. **Zrinyi Miklós:** Munkái.
XXVI. **A Régi Magyar Költészet.** (XVI. és XVII. század.) Balassa Balint. — **Tinódi Sebestyén.** — **A Kurucz Költészet.** — **Gyöngyösi István.**
XXVII. **A Régi Magyar Költészet.** (XVIII. század és XIX. század eleje.) **Váradai Ferenc.** — **Várdai Benedek** — **Gondányi József.**
XXVIII. **A Nibelung Kéek.** Ford. Szász Károly.

XXXIX. **Garay János:** Válogatott Munkái.
XXX. **Jásmány Péter:** Válogatott Munkái.
XXXI. **Shakspeare:** Remekel. III.
XXXII. **Firdüsi:** A Sahnáméból. Ford. Radó Antal.
XXXIII—XXXV. **Vörösmarty Mihály:** Munkái.
XXXVI—XXXVII **Byron:** Don Juan Ford. Ábrányi Emil.
XXXVIII. **Homéros:** Az Odyssea. Ford. Kemenez (Kempf) József.
XXXIX. **Caokonai:** Válogatott Munkái.
XL. **Leopardi:** Összes Kötleményei. Ford. Radó Antal.
— **Musset:** Válogatott Kötleményei. Ford. Radó Antal.
XLI. **Goethe:** Faust. Ford. Dóczi Lajos.

XLII. **Mikes Kelemen:** Törökország levelei.
XLIII. **Shakspeare:** Remekel. IV.
XLIV. **Zichyváros, Sophocles, Euripides:** Válogatott Munkái. Ford. Vároai Antal, Zilahy Károly, Kemenez (Kempf) József és Radó Antal.
XLV. **Deák Ferencz** munkái.
XLVI. **Katona József:** Válog. Munkái.
XLVII. **Virgilius:** Aeneis. Ford. Baróti Szabó Dániel. A fordítást javította Radó Antal.
XLVIII—XLIX. **A Magyar Népköltészet Kincsesháza.**
L. **Hajós József:** Válog. Művel. A csillagjal jelzett írók abban az immár közeli időpontban fognak megjelenni, a mikor a törvény szerint közkincsessé válnak.

A Remekírók Képes Könyvtára a következő kiadásokban került forgalomba:

Az 50 kötet ára füzve 200 korona.

Az 50 kötet ára vászon díszkötésben, többszörös színnyomatban, az írók dombornyomású arczképével 250 korona.

Az 50 kötet ára amatőr félbörkötésben 500 korona.

Ugy a füzött, mint a kötött kiadás 3 koronás, az amatőrkiadás 10 koronás havi részletek mellett kapható. Az első részlet letétele után a gyűjteményből a folyó 1901. év végeig a már megjelent első hét kötet szállítatik. Az első hét kötet tehát már ez évben birtokában lesz a megrendelőnek. A sorozat többi kötetei sorrendben szállítandók a pontosan betartott havi részletekkel szemben, évente legalább hat kötet.

A megrendelési feltételekből kiténik, hogy a kiadó-czég valóban azt tartotta első sorban szem előtt, hogy e nagyszabású gyűjtemény, a magyar és a világirodalom kincsesháza, a legszerényebb viszonyok között élők otthonát is ékesíthesse. **Napi 10 fillér megtakarítással** oly kincset szerezhet bárki magának, a mely értékét változatlanul megőrzi nemzedékekben keresztül, s apáról fiúra közvetíti a világ szellemóriásainak páratlan hagyatékát.

Szíveskedjék e rendelőjegyet bármely könyvkereskedés címére kitölteni és a könyvkereskedésnek megküldeni.

MEGRENDELŐ-JEGY

..... könyvkereskedő urnak

Ezennel megrendelem a Remekírók Képes Könyvtára I. sorozatát 50 kötet. Lampel Kóbert (Wodianer F. és Fiai) kiadása. Ara remek díszkötésben 250 kor. Évente 6 kötet jelenik meg.

A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnek fizetendők mindaddig, míg a mi teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetében a folytatódó kötetek a részletek pótlásáig visszatarthatók; a lejárt és le nem fizetett részleteket Önnek jogában áll portóköltéssel hozzászámítása mellett postai megbízással beszélni, melynek be nem váltása esetén a részletteljesítési kedvezmény megszűnik és a rendezés vételára esedékessé válik. A megrendelés vissza nem vonható.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát 250 kor. vételárért, fizetendő 3 koronás havi részletekben és kérem az első hét kötet megküldését. Az első részlet utánveendő.

Külön kikötés: .....

Lakhely és kelet: .....

Név: .....

Állás: .....

Tételek olvashatóan aláírni.
Az illetéki díjjeleget 30. tétele értelmében bélyegmentes.